

[Elbæk-Jessen.]

ligt Haandarbejde af forskellig Art — det er Tidens Krav —, og at der skal gives nogen Husholdningsundervisning for Piger, men tillige i høj Grad Sløjd- og Husfidsundervisning for Drengene. Det er netop Fag, der egner sig for Ungdommen i den Alder. Men Undervisning i disse Fag medfører Bekostninger til Anskaffelse af forskelligt Undervisningsmateriel. Derfor burde Tilskuddet, som nu er foreslaaet til 12 Kr., rettelig have været sat lige saa højt som Tilskuddet pr. Højskoleelev. Men vor Gruppe erkender, at ogsaa de 12 Kr. er et Fremskridt, og vi anbefaler paa det varmeste Lovforslaget til hurtig Vedtagelse.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Jeg takker for den Tilslutning, der fra alle Sider er ydet det Lovforslag, der her foreligger.

Over for det ærede Medlem Hr. Yde vil jeg gerne sige med Hensyn til Spørgsmaalet om ændrede Regler for Fordelingen af Understøttelser til Elever, der søger Højskoler og Landbrugsskoler, at det Spørgsmaal er jeg opmærksom paa, og jeg er enig i, at den nuværende Fordeling ikke er tilfredsstillende. Jeg vil da ogsaa, naar jeg mener, Tiden er inde dertil, søge Ændringer gennemført i saa Henseende.

Det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen sagde, at Venstre altid havde peget paa de frie Skolers økonomiske Vanskeligheder og stillet sig meget velvilligt til, at der blev stillet større Beløb til Raadighed for dem. Det er vistnok rigtigt nok, at Venstre har peget paa de frie Skolers Vanskeligheder, men de har i hvert Fald hidtil aldrig haft Penge at yde disse Skoler, som stod i et rimeligt Forhold til den Velvilje, de udviste. Naar det ærede Medlem nu er saa rundhaandet og parat til ud over en Fordobling af det Beløb, der staar til Raadighed efter den gældende Lov, at skaffe yderligere Penge, minder jeg dog det ærede Medlem om, at det var Venstres Minister, der i sin Tid nedsatte et Udvalg, der skulde undersøge Efterskolernes Forhold, og hvis Arbejde blev Grundlaget for den Lov, vi fik i 1930. Men dette Udvalg fik ganske vist den begrænsede Opgave inden for de daværende økonomiske Rammer, det vil sige et Beløb paa 123 000 Kr. som Tilskud baade til Elevunderstøttelserne og til Skolerne, at tilvejebringe Grundlag for en Lovgivning.

I Dag er der ikke Spørgsmaal om 123 000 Kr. Skolerne faar 175 000 Kr., og Elevunderstøttelserne bliver 136 000 Kr.,

hvis vi regner med samme Elevtal som i Fjor. Det vil sige, at det Beløb, der for det kommende Aar vil være til Raadighed, sandsynligvis bliver noget over 300 000 Kr. Jeg mener derfor, at det ærede Medlem ikke har nogen Baggrund for at sige, at han altid har stillet sig meget velvilligt og været parat til at bringe meget store Ofre for at komme disse Skoler til Hjælp.

Jeg anser det for rimeligt og forsvarligt at øge Tilskuddet, saaledes som her er foreslaaet, og jeg beder om, at man ogsaa tager i Betragtning, at Opholdet paa Efterskolerne for mange Elever ikke er saa kostbart som paa Højskolerne. Et betydeligt Antal af Eleverne bor hjemme og har derfor ikke de Udgifter, som det fører med sig at skulle bo paa Skolen. Et Beløb af den Størrelse, der her foreslaas stillet til Raadighed til Eleverne paa Efterskolerne, vil alle Forhold taget i Betragtning kunne bringe omtrent samme Hjælp til den enkelte Elev som det Beløb, der er til Raadighed til Understøttelse af Elever paa Højskoler og Landbrugsskoler.

Jeg maa maaske ogsaa i denne Forbindelse minde det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen om, at Højskolelovens Bestemmelse om, at der kan ydes indtil 17 Kr. 50 Øre for hver Maanedselev, for første Gang er brugt paa det Finanslovsforslag, som ligger til Behandling i Rigsdagen, og som bliver gennemført i Aar. Lovens Maksimum er aldrig under nogen Minister, heller ikke Venstres, foreslaaet anvendt. Jeg siger kun dette til det ærede Medlems Overvejelse, naar det ærede Medlem næste Gang skal fortælle om den uhyre velvillige Stilling, han har over for Støtte til de frie Ungdomsskoler.

Jeg mener ogsaa, at de Fordelingsregler, der her foreslaas, betyder en Forbedring, idet vi med samme Beløb bedre bliver i Stand til at yde de Elever Hjælp, der virkelig har Brug for det, og kan gøre det muligt for mange at komme ind paa disse Skoler, som ellers ikke vilde kunne det. Jeg haaber, det skal vise sig, at vi med de Penge, der nu stilles til Raadighed, og med den Fordeling, som jeg tror bliver mulig, naar Fordelingen som tidligere henlægges til Ministeriet, bliver i Stand til at hjælpe Folk fra de Hjem, hvor de økonomiske Vanskeligheder i disse Aar er meget store, til at faa deres Børn paa Efterskole. Ogsaa jeg mener, at disse Skoler udfører et meget fortjenstfuldt og dygtigt Arbejde. De har evnet at tilrettelægge en Undervisning, som passer for de unge i denne vanskelige Alder, en Undervisning, som jeg tror vil blive Mønster for Ungdomsundervisningen, hvis den skal